

اخبار شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم

شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران در ادامه‌ی دو سمینار **اولویت‌های آموزشی و پژوهشی فیزیک کشور و فیزیک و میان‌رشته‌ای‌ها** دو سمینار دیگر در زمستان گذشته برگزار کرد. جمعی از فیزیک‌پیشگان و صاحب‌نظران در کشور به دعوت فرهنگستان در این سمینارها شرکت کردند و به ارزیابی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی کنونی و چشم‌انداز آینده‌ی فیزیک کشور پرداختند.

سمینار فیزیک و لزوم همگانی کردن آن در هشتم دیماه ۱۳۹۰ در محل فرهنگستان علوم برگزار شد. سخنرانان این سمینار به دعوت کمیته‌ی علمی سمینار، مقالات خود را به دفتر شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان ارسال کرده بودند و به صورت شفاهی هم آن مقالات را ارائه کردند. کمیته‌ی علمی این سمینار محمد اخوان (دبیر کمیته) (دانشگاه صنعتی شریف)، هادی اکبرزاده (دانشگاه صنعتی اصفهان)، علیرضا بهرام‌پور (دانشگاه صنعتی شریف)، حبیب تجلی (دانشگاه تبریز)، یوسف ثبوتی (دانشگاه تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان)، محمدعلی شاهزمانیان (دانشگاه اصفهان)، محمدمهدی شیخ‌جباری (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی)، مهدی گلشنی (دانشگاه صنعتی شریف) و همگی عضو شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم بودند.

سخنرانان و موضوع سخنرانی آنها به این ترتیب بودند:

- ۱- توسعه‌ی فرهنگ سنج‌شناسی: زیرساخت اساسی برای رشد علم و فناوری، محمدتقی توسلی (دانشگاه تهران)
- ۲- همگانی کردن علم: سابقه و وضع کنونی، محمدرضا خواجه‌پور (دانشگاه تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان)
- ۳- جایگاه معلم در ترویج فیزیک، معصومه شاهسواری (اتحادیه‌ی انجمن‌های علمی آموزشی معلمان فیزیک ایران)

۴- نقش نهادهای تقنینی در ترویج علم، سعدالله نصیری قیداری (دانشگاه زنجان و انجمن فیزیک ایران)

۵- جایگاه ترویج علم در اسناد توسعه و کلان کشور، اکرم قدیمی (مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور)

۶- نقش انجمن‌های علمی در همگانی کردن علوم، محمدرضا اجتهادی (دانشگاه صنعتی شریف و انجمن فیزیک ایران)

۷- عمومی کردن علوم با استفاده از تجربه‌ی جامعه‌ی ریاضی، علی رجالی (دانشگاه صنعتی اصفهان و خانه‌ی ریاضیات اصفهان)

۸- مروری بر فعالیت‌های جهانی در ترویج و همگانی کردن علم با تأکید بر فیزیک، فرهاد رحیمی (دانشگاه فردوسی مشهد)

در آخر هر سخنرانی فرصتی برای بحث پیرامون موضوعات مطرح شده هم وجود داشت. در آخر روز هم میزگردی برگزار شد و حضاران نظرات خود را ارائه کردند و پیرامون این نظرات بحث‌هایی در گرفت. میزگرد را محمدمهدی شیخ‌جباری، مدیر طرح همگانی کردن علم در شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم، آغاز کرد و از حضاران خواست درباره‌ی فیزیک، ترویج آن، اهمیت و راه‌کارها وارد بحث شوند.

مجموعه مقالات و مذاکرات این سمینار یک‌روزه، در بهمن ماه ۱۳۹۰ منتشر شد و در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم، سمینار دیگری با عنوان **چالش‌های فیزیک کشور: هم‌اندیشی انجمن‌های علمی و پژوهشکده‌ها** در یازدهم اسفندماه ۱۳۹۰ برگزار کرد. سخنرانان این سمینار هم به دعوت کمیته‌ی علمی سمینار تعیین شده بودند و مقالات خود را به دفتر شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم فرستاده بودند. عنوان‌های سخنرانی‌ها و نام سخنرانان از این قرار بود:

۱- توسعه‌ی علمی-انجمن‌های علمی، مرتضی براری (دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی)

۲- لزوم بازنگری در شیوه‌ی ارزیابی و عملکرد مؤسسات پژوهشی، محمد بلوری‌زاده (انجمن اپتیک و فوتونیک ایران)

۳- نقش پژوهشکده‌های فیزیک در صنعت، هاشم رفیعی‌تبار (پژوهشکده‌ی علوم نانو، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی)

۴- فلسفه‌ی وجودی پژوهشکده‌ها، مصطفی صحرایس (پژوهشکده‌ی فیزیک کاربردی و ستاره‌شناسی)

۵- تبیین لزوم وجود پژوهشکده‌های فیزیک بر گسترش تحقیقات کشور، محمدمهدی طهرانچی (پژوهشکده‌ی لیزر و پلاسما، دانشگاه شهید بهشتی)

۶- جایگاه انجمن‌های علوم فیزیک در برنامه‌های علمی کشور، محمدحسین مجلس‌آرا (انجمن بلورشناسی ایران)

۷- لزوم بازنگری در شیوه‌ی ارزیابی و عملکرد مؤسسات پژوهشی، محمد پازوکی (پژوهشگاه مواد و انرژی)

۸- آیا توسعه‌ی علمی بدون توسعه‌ی انجمن‌ها امکان‌پذیر است؟ رضا منصوری (انجمن فیزیک ایران)

در آخر این سمینار هم میزگردی برگزار شد، با موضوع: **لزوم هم‌اندیشی و هم‌آهنگی مراکز متولی علم فیزیک کشور در حل چالش‌های موجود: ارائه‌ی راه‌کارها و سازوکار**. مجموعه مقالات و مذاکرات این سمینار هم به‌زودی منتشر می‌شود و در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌گیرد.

از آقای دکتر محمد اخوان رئیس شاخه‌ی فیزیک فرهنگستان علوم که اطلاعات لازم برای تهیه‌ی این خبر را در اختیار ما قرار دادند سپاس‌گزاریم.

شرایط اشتراک نسخه‌ی چاپی یا الکترونیکی «فیزیک روز» در وبگاه www.psimag.ir آمده است.